

ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA (VALENTÍ)

-

Presentació

La Sectorial d'Immigració de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) es va formar poc després de la creació de l'entitat. Jo vaig entrar a l'ANC, primer, com a membre de l'assemblea territorial (AT) de Gràcia i tot seguit, de les assemblees sectorials d'Immigració i de Traductors i correctors i vaig passar a ser-ne membre de ple dret (és a dir amb veu i vot) el 2013.

Es pot ser part de l'ANC apuntant-s'hi com a col·laborador o simpatitzant en la teva territorial i participar de les sectorials, en les quals es pot intervenir de diferents maneres. Per formar part de l'ANC com a membre de ple dret s'ha de cotitzar, pagar una quota de soci. Ser membre de ple dret implica tenir dret a vot, participar de les assemblees, decisions i de l'elecció de càrrecs. Com que temps endarrere havia col·laborat amb SOS Racisme, em

vaig apuntar a la sectorial d'Immigració ja que creia que era un àmbit adequat des d'on reivindicar la independència.

La missió principal de la sectorial és fer arribar el discurs, l'argumentació i la valoració del que és l'independentisme a tots aquests col·lectius, grups de persones que estan aquí però que tenen els orígens fora de Catalunya, fins i tot de fora de l'Estat Espanyol.

Volem fer-los arribar el discurs de la independència i convèncer-los que és bona per a ells. Això implica atraure'ls, fer que siguin favorables a aquest procés i que en el moment que es pugui tirar endavant aquestes persones també hi participin. Més concretament, pensem que totes aquestes persones que viuen aquí, d'orígens diversos, es troben afectades per la situació que viu Catalunya com qualsevol altra. Els volem fer veure el que està passant, de quina manera els afecta i guanyar-nos-els, encara que no puguin votar. Cal que els incloguem en el procés de formar aquest nou

país, no excloure'ls, perquè ja en formen part. Metafòricament parlant, podem dir que tots estem en el mateix vaixell, on no es pregunta a quin port s'ha pujat, i que volem arribar a destí, que no és altre que la consecució de la República catalana.

La feina de la sectorial sobretot en un inici va consistir a fer sessions arreu del territori, al voltant d'unes 200, per tal de traslladar a les diverses territorials com fer arribar el nostre discurs als immigrants. Tenim els contactes d'unes 300 associacions d'immigrants arreu de Catalunya i amb les dades de les institucions podem saber quants immigrants hi ha a cada lloc, quin és el seu origen, quants tenen la nacionalitat, etc. Aquestes dades serveixen per donar a conèixer qui són les persones amb les que convivim, però sobretot ens basem en que la gent de cada lloc és qui millor coneix quins grups d'immigrants hi ha, i quines especificitats presenten. Donem eines a les assemblees territorials per acostar-se a aquests grups i actuar. Els facilitem material escrit o gràfic sobre per què volem la

independència i quins avantatges té i com apropar-nos a aquests grups, com conèixer els seus espais, quin tipus de llenguatge inclusivament utilitzar, com combatre els possibles rumors. L'objectiu d'aquesta tasca era fer xarxa per després conèixer les inquietuds i preocupacions d'aquestes persones, escoltar-los i parlar-hi. De tot plegat en van sortir unes jornades sobre Immigració i República Catalana, de les quals va sorgir bona part del corpus teòric de la sectorial.

Hi ha comunitats de migrants que segons la situació del seu país d'origen entenen i recolzen més fàcilment el nostre discurs. Col·laborem amb algunes perquè volen conèixer com nosaltres fem el procés cap a la independència per portar-ho als seus països. Per exemple els del Nord del Marroc, que són amazics-berbers, o un grup d'africans de la Casamance, país inclòs al Senegal. Tot i que a l'Àfrica és diferent: moltes vegades els conflictes acaben a trets, però ara, en aquest darrer cas, s'ha decidit deixar la lluita armada.

Útimament hem contribuït a la campanya endegada per l'ANC Fem futur, consistent, per la nostra part, a fornir les AT de material, recursos, assessorament perquè puguin apropar-se i fer arribar el discurs independentista als grups d'immigrats de la seva zona.

Un exemple semblant es porta a terme per l'AT de Gràcia, es fa una acció que en diem “els motxillaires”: consisteix a anar pels carrers i places amb una motxilla amb informació de l'ANC i parlar amb diversa gent, ja siguin grupets de jubilats, immigrants, etc. I naturalment per fer això cal tenir recursos, però per sort l'ANC disposa d'un voluntariat ampli i entusiasta.

Significats al voltant de com s'ha anomenat la situació

El que està succeint aquests últims anys no és nou, però s'ha agreujat per la guerra tant a l'Iraq com a Síria o l'Afganistan, cosa que s'ha traduït en el desplaçament massiu de persones que han hagut de

fugir senzillament per sobreviure. El conflicte es crea a partir de la limitació d'accés d'aquestes persones cap al continent europeu de forma reglamentada i coordinada entre els estats, fet que implica abocar milers de persones a buscar altres camins en els quals es juguen la vida. La crisi dels refugiats comença a partir d'aquestes situacions en les que les persones han de recórrer a venir en barques, arriscant la vida, pagant a màfies, trencant fronteres... En aquest context sorgeixen reivindicacions molt semblants a les que nosaltres defensem per als immigrants que ja són aquí però també hi ha altres qüestions que són molt més específiques de la problemàtica dels refugiats.

Ja que ni l'època ni les circumstàncies són les mateixes, trobo que cal diferenciar l'emigració que ha arribat de països de fora d'Europa amb l'emigració que va venir ja fa molts anys d'Andalusia, Extremadura i altres llocs de l'Estat Espanyol.

Com afecta la situació segons el gènere

Habitualment són les dones i els nens els que marxen perquè potser l'home s'ha de quedar a fer la guerra, però en altres casos, com ara el de Síria, són famílies senceres les que se'n van (homes, dones, nens, avis...). En canvi entre els que venen del nord d'Àfrica, llançant-se al mar des de Líbia o des d'altres indrets, s'hi veuen molt més homes i joves, que marxen dels seus països, en aquests casos, potser, més per qüestions econòmiques, i no tant per qüestions polítiques o sanitàries com passa en el cas de Síria.

Pel que fa a la rebuda, com a percepció personal, diria que potser les dones són més receptives que els homes a acollir, però no sabria dir si certament és així o a què pot ser degut.

Mitjans de comunicació

La manera com es transmet la informació depèn de la ideologia que hi ha darrera de cada mitjà de

comunicació. La mateixa situació segons el diari es mostrarà d'una manera o altra, el titular variarà. Moltes vegades s'aprofita el fet per atacar a l'adversari polític o ideològic, no perquè realment interessi el problema. El fet és el mateix però cada mitjà, segons el titular, ja veus cap on es decanta i a qui aprofita per atacar. Mitjans que no siguin gaire favorables al procés independentista diran que Generalitat¹ no fa res, quan realment qui no fa res és el Govern d'Espanya. La Generalitat no pot obrir cap frontera.

Considero que TV3 ha fet una bona cobertura de la resposta solidària a Catalunya i en especial de la campanya Casa Nostra Casa Vostra (CNCV), que s'ha donat a conèixer i publicitat. Mitjans no tan propers a Catalunya no han visibilitzat tant aquesta situació i fins i tot d'altres ho han aprofitat per atacar les institucions catalanes.

¹ Govern conformat per la formació política Junts pel sí (unió dels partits Esquerra Republicana de Catalunya i el Partit Demòcrata Català, antigament Convergència i Unió)

Valoració de l'organització de la solidaritat a Catalunya

A Catalunya, a partir de la societat civil s'ha creat un moviment prou ampli per conscienciar a la gent d'aquí i fer pressió a dirigents polítics a partir d'aquesta realitat. La societat ha respost i s'ha mogut, hi han hagut moltes iniciatives. Nosaltres com a sectorial d'immigració hem estat presents en aquest procés i hi hem col·laborat, per exemple tenint una participació bastant activa en la campanya CNCV.

És cert que nosaltres ens movem entorn al nostre discurs per la independència, però si volem arribar també a aquestes persones, no els podem donar l'esquena. Cal que fem costat a aquestes reivindicacions perquè és un tema que ens preocupa. Nosaltres com a ANC no podem resoldre la situació, però si tots fem pinya, potser sí que la cosa pot tirar endavant. Els Ajuntaments també s'han mobilitzat, per exemple el de Barcelona, i

també des de la Generalitat, a través de la Secretaria d'Immigració.

Des d'un punt de vista personal, hi ha un aspecte de la mobilització de la societat que em genera dubtes. Queda molt bé sortir al carrer, ja que veient la situació de les persones refugiades no es pot dir que no es vol acollir, però si això suposa que els acollim a casa, al nostre domicili..., llavors hi ha gent que canvia d'actitud. S'ha donat el cas de gent que un dia ha signat el manifest de "Volem Acollir"² i l'endemà n'ha signat un altre, al seu poble, perquè es prohibeixi l'obertura d'una mesquita.

Perspectiva de gènere pel que fa a l'organització de la solidaritat

No penso que la resposta de la ciutadania faci èmfasi en el gènere, ni pel que fa a l'acollida que s'entri en detall de si són homes o dones ja que la resposta

² Manifestació multitudinària que va tenir lloc a Barcelona el 19 de juny, organitzada i convocada per CNCV amb la participació de moltes entitats i col·lectius

ciutadana va molt més encaminada al que s'espera del Govern que ens representa, en aquest cas que aculli a les persones refugiades. El problema és que no està arribant la gent.

Amb el que sí que hi ha hagut polèmica ha estat pels cartells de *e-cristians*³, demanant l'acollida de refugiats cristians. Han demanat que s'aculli preferentment cristians. Per mi, això suposa dividir per qüestió de creences, no hi estic d'acord i penso que aquest posicionament no es comparteix per part de la gent que es posiciona a favor de l'acollida. Hi ha gent que es pensa que anar en contra de la islamofòbia és anar contra el cristianisme, i no és així.

Mapa de la solidaritat

Personalment penso que des de l'esquerra sembla que ens hem de posicionar com a que volem acollir

³ Després de declaracions de l'alcaldeessa Ada Colau al voltant de l'acollida prioritària a certs col·lectius vulnerabilitzats aquest col·lectiu va fer una campanya demanant l'acollida prioritària a refugiats cristians.

a tothom, però trobo que no tenim prou en compte si això és possible a la pràctica. Per exemple si ve una família i des de la Generalitat se'ls facilita un pis, hem de tenir en compte que aquestes persones tenen altres necessitats: han de menjar, aprendre la llengua fins que trobin feina... i mentrestant els hem d'anar mantenint en el sentit ampli de la paraula. Els fills i filles poden anar a l'escola, que és "l'esponja" més gran de totes les institucions, i hi poden accedir encara que no tinguin "papers". Suposo que pel que fa a l'atenció sanitària, és semblant. Hem de pensar qui els donarà tots aquests recursos, d'on sortiran i també com evitar que la gent d'aquí es queixi perquè considera que a ells no se'ls donen, que tot va per als estrangers... d'aquí acostumen a sorgir actituds xenòfobes o racistes. Moltes vegades des de l'esquerra no ho prevenim i llavors ens trobem que hem de front a discursos impulsats per partits populistes que es presenten com els defensors dels "pobres d'aquí". Penso que cal que aollim i que ho fem bé des del principi.

Pel que fa al mapa de la solidaritat penso que hi ha agents més o menys concrets. Trobo que els Ajuntaments o l'Assemblea són els que fan lligar tot el que és més institucional amb iniciatives més particulars. L'Estat espanyol vigila però no deixa fer res. l'Església actua mitjançant entitats, com ara Caritas, que ajuden, acullen, assessoren...

Quant a la Unió Europea (UE), aquesta està per sobre de totes les institucions, però opino que el problema és que l'Estat Espanyol no fa el que la UE diu, no respon i no acull. Ara diuen que la UE expedientarà els Estats que no acullin refugiats. El que estem fent és anar col·locant pedaços.

No fa gaire a Barcelona han aparegut un grup de nois marroquins d'entre 12 i 16 anys, vivint al carrer. Llavors, per una periodista es descobreix que venien d'un centre d'acollida de Madrid, i que els havien pagat el bitllet del bus fins Barcelona, , pensant, potser, que a Catalunya ja se n'ocuparien.. Es detecta que viuen al carrer en males condicions, inhalant cola. Davant aquesta situació la societat ha

respost de maneres diferents: hi ha veïns, o sobretot veïnes, que els donen menjar, els renten la roba... i d'altres que no els volen veure a prop. Aquesta situació es comunica acompanyada d'un vídeo de com aquests nois roben. Llavors tornem al que dèiem de com ens hi posicionem des de les esquerres: ens hem d'ocupar de què ha passat, d'acollir-los, etc., però també hem d'esbrinar qui els ha portat aquí, si ja estaven en un centre, per què se n'han escapat o per què els han portat fins aquí? Els tornem al centre del que venien? Els portem al consolat marroquí perquè s'ocupi de totes les necessitats que se'ls han de cobrir? Aquí de seguida hi haurà posicionaments que sorgeixen a partir de rumors que tornaran a dir que se'ls dona tot als immigrants, i això és molt perillós, cal fer-ho bé des del principi perquè no ens peti a les mans. No podem assegurar que a Catalunya no hi haurà racisme.

El mapa de la solidaritat, l'ordenaria de baix a dalt segons els que puguin tenir més influència. Des

del que seria oficial al que seria més la base social. Hi ha col·lectius molt concrets a l'àmbit local o de Barcelona. Per exemple, amb Tanquem els CIE's també hi hem participat, però amb aquest tema ens tornem a trobar amb el de sempre. Sí que l'Ajuntament de Barcelona ha pres una actitud diferent, s'ha posat al davant i ha pressionat al Ministerio del Interior, però l'Ajuntament, i suposo que ja n'és conscient, no té prou força en aquest sentit.

Jo he estat al CIE, perquè hi van tancar a un amic i havíem de parlar amb un vidre per davant, deu minuts i amb un telèfon. Hi ha companys que diuen “tanquem els CIE's” i jo hi estic totalment d'acord, però la bandera que hi ha és només l'espanyola, i si parles en català a la policia nacional que allà treballa no t'entenen. Si som independents, és evident que ens posicionarem perquè no en tinguem, de CIEs, però mentrestant... anem esperant que es reformi la “Constitución española”.

Trobo que en la resposta solidària a la situació sort n'hi ha de la base, formada per petites iniciatives que fan pressió perquè les institucions donin una resposta política. El moviment per l'acolliment de refugiats, com l'independentista, és un moviment que ve de sota, de baix cap a dalt. Les institucions no diran que no vulguin acollir, però aniran fent la viu-viu. La Generalitat sí que s'ha despertat, tot i que una mica tard, perquè s'ha pressionat, però hi ha un moment que ja no se la pot pressionar més perquè qui ha d'actuar és l'Estat espanyol. Quan es diu que hem de demanar als nostres polítics, a mi em ve al cap: qui són aquests els nostres? Perquè no estic d'acord a carregar tota la responsabilitat a la Generalitat. Aquesta té la seva part, però la responsabilitat més gran la té l'Estat Espanyol, sent sincers.

Casa nostra, Casa vostra

Considero que la campanya CNCV ha tingut un paper molt important en la resposta solidària. Cal

tenir en compte que hi participaven molts col·lectius, en algunes reunions havíem estat entre 30 i 40 entitats, nosaltres com a sectorial inclosos. Opino que hem d'estar oberts i sensibles al que està passant i no limitar-nos al discurs de la independència i prou, ja que és un mitjà, no una finalitat. Volem construir un nou país per tenir una república oberta i inclusiva, però per fer-ho hem de ser independents.

A la campanya, hi hem participat com a sectorial, i hi ha hagut gent que s'hi ha implicat molt ja que considerem que les reivindicacions tenen molt a veure amb el nostre sector. També col·laborem amb la Unió Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR) i també vam ser a la manifestació de l'any passat de Stop Mare Mortum.

Alguna vegada ens han criticat que portem el discurs independentista en aquestes reivindicacions, però nosaltres som així i si portem aquesta samarreta venim amb aquesta samarreta. No farem propaganda però que se sàpiga que, els que hi som,

som els que volem la independència, que els fem costat i que, en aquell moment, el seu discurs passa per davant del nostre. Estem per fer veure a la gent la situació dels refugiats, però hi som com a independentistes, per què s'ha de qüestionar qui som?. A la manifestació va passar com al dia del concert, a alguna gent de l'organització no els va agradar que hi hagués la pancarta de l'ANC, i hi va haver el debat sobre si s'havia de treure, o sobre qui havia d'ocupar els llocs preferents a la manifestació. La veritat aquestes situacions em cansen, es perd força temps discutint els més petits detalls.

El futur

Penso que tot i les contradiccions, mentre la base segueixi empenyent, aquestes reivindicacions tiraran endavant. Cal que es mantingui la pressió social i que es facin les coses bé per no donar peu a actituds i respostes intransigents, xenòfobes: populistes i feixistes.

Valentí Garriga

*Secretari de l'Assemblea sectorial d'Immigració
Assemblea Nacional Catalana*

Aquesta Producció Narrativa es va realitzar entre els mesos de gener i maig de 2017 com a resultat d'una sèrie d'encontres i conversacions entre persones investigadores i activistes. Forma part del material produït durant el projecte Cartografia de la Solidaritat, en el marc del projecte finançat “Drets, Ciutadania i Participació a Barcelona: Cap a una Ciutat Acollidora” (Ajuntament de Barcelona, 2017). Produïda en el sé del grup Fractalitats en la Investigació Crítica.